

EDUSKUNNAN VASTAUS 139/2005 vp

Hallituksen esitys sairausvakuutuksen rahoitusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys sairausvakuutuksen rahoitusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi annetun hallituksen esityksen HE 68/2005 vp täydentämisestä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä sairausvakuutuksen rahoitusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 68/2005 vp) ja esityksensä edellä mainitun hallituksen esityksen täydentämisestä (HE 129/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiosta yhteisen mietinnön (StVM 22/2005 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että vuoden 2006 jälkeiselle ajalle kohdistuvaa maksujen nousupainetta seurataan tarkasti ja seurannan perusteella arvioidaan rahoitusvastuiden muutostarpeet tulevia maksuja vahvistettaessa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 19 luvun 7 §:n 3 momentti,
muutetaan 11 luvun 2 §, 13 luvun 2 ja 5 § sekä 6 §:n 4 momentti, 18 luku ja 19 luvun 7 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 18 luku osaksi laissa 155/2005, sekä
lisätään 8 lukuun uusi 10 §, 19 luvun 3 §:ään uusi 2 momentti ja 20 lukuun uusi 6 § seuraavasti:

8 luku

Sairauspäiväraha

10 §

Yrittäjän oikeus sairauspäivärahaan omavastuuajalta

Sen estämättä, mitä 7 §:n 1 momentissa säädetään, vakuutetulle, jolla on työkyvyttömyyden alkaessa voimassa yrittäjien eläkelaiassa tarkoitettua eläketurvaa koskeva vakuutus, maksetaan omavastuuajan korvauksena sairauspäivärahaa työkyvyttömyyden ajalta lukuun ottamatta työkyvyttömyyden alkamispäivää ja kolmea sitä lähinnä seuraavaa arkipäivää 7 §:n 1 momentin mukaisen omavastuuajan päättymiseen asti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sairauspäiväraha määräytyy yrittäjien eläkelain mukaisen työtulon perusteella siten kuin 11 luvun 3 tai 4 §:ssä säädetään. Jos sairauspäiväraha määräytyy 11 luvun 4 §:n 1 momentin perusteella, vakuutetun luotettavasti selvittämää yrittäjien eläkelain mukaista työtuloa verrataan vakuutetun verotuksessa todettuun yrittäjien eläkelain mukaiseen työtuloon.

Sairauspäivärahaa, joka maksetaan yrittäjälle omavastuuajan korvauksena, ei lueta 8 §:n mukaiseen sairauspäivärahan enimmäisaikaan, eikä siihen sovelleta 7 luvun 4 §:ää, 8 luvun 7 §:n 2 momenttia tai 15 luvun 10 §:ää.

Yrittäjälle 1 momentin perusteella maksettavaan sairauspäivärahaan sovelletaan, mitä tässä laissa muualla säädetään sairauspäivärahasta, jollei 1—3 momentista muuta johdu.

Omavastuuaikaa ei kuitenkaan korvata, jos vakuutetulla on oikeus sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) mukaiseen päivärahaan.

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

2 §

Työtulo

Tässä laissa päivärahan perusteena olevalla työtulolla tarkoitetaan:

- 1) työ- tai virkasuhteesta saatua palkkaa;
- 2) yrittäjien eläkelain ja maatalousyrittäjien eläkelain mukaista kunkin vuoden vahvistettua työtuloa; ja
- 3) työntekijäin eläkelain 7 §:n 5 momentissa tarkoitettua palkkaa, jota ulkomaantyössä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena (*vakuutuspalkka*).

Jos vakuutettu on vapautettu maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukaisesta vakuuttamisvelvollisuudesta tai jos vakuutettu ei mainittujen lakien mukaan ole velvollinen ottamaan vakuutusta, hänen työtulonaan otetaan huomioon tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitettu ansiotulo-osuus elinkeinotoiminnasta, maataloudesta ja yhtymästä, palkkatulo omasta yrityksestä tai maataloudesta, yritystoimintaan liittyvä työkorvaus, hankintatyön arvo ja porotalouden ansiotulo. Jos vakuutettu, jolla ei ole velvollisuutta ottaa sanottujen lakien mukaista vakuutusta, ottaa vapaaehtoisesti tällaisen vakuutuksen, hänen työtulonaan otetaan kuitenkin huomioon 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulo.

Edellä 1 momentin 1 kohdan mukaisena päivärahan perusteena olevana palkkana pidetään ennakkoperintälain (1118/1996) 13 §:ssä tarkoitettua veronalaista palkkaa, palkkiota ja korvausta, urheilijan palkkiota, vakuutuslakisääntölaissa tarkoitettua sairauskassan maksamaa täydennyspäivärahaa ja työsuhteesta saatuja palvelurahoja.

Palkkana ei kuitenkaan pidetä:

1) työnantajalta saatua henkilökuntaetua;
2) korkoetua työsuhteen perusteella saadusta lainasta;

3) etua työsuhteeseen perustuvasta oikeudesta merkitä yhteisön osakkeita tai osuuksia käypää alempaan hintaan, jos etu on henkilöstön enemmistön käytettävissä;

4) tuloverolain 66 §:ssä tarkoitettua työsuhteoption käyttämisestä syntyvää etua tai sellaista työsuhteeseen perustuvaa suoritusta, joka määräytyy yhtiön osakkeen arvon muutoksen perusteella;

5) palkkiota, joka annetaan työnantajayhtiön tai sen kanssa samaan konserniin tai muuhun vastaavaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvan yhtiön viranomaisen valvonnan alaisessa arvopaperipörssissä noteerattuina osakkeina, sijoitustalletuksena tai muulla vastaavalla tavalla, taikka osakkeiden sijasta osin tai kokonaan rahana, edellyttäen, että tällaisen palkkiona saatavan edun arvo riippuu kyseisten osakkeiden arvon kehityksestä palkkion lupaamisen jälkeisenä, vähintään vuoden mittaisena aikana;

6) työsopimuslain 2 luvun 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua odotusajan palkkaa;

7) työsopimuksen tai virkasuhteen päättämisestä maksettavaa korvausta ja muuta vahingonkorvausta;

8) työ- tai virkasuhteeseen perustumattomia yksittäisiä luento- ja esitelmäpalkkioita;

9) henkilöstörahastolaisissa (814/1989) tarkoitettuja voittopalkkioeriä, jotka on siirretty henkilöstörahastoon tai nostettu käteisenä, tai henkilöstörahastosta nostettua rahasto-osuutta; eikä

10) eriä, jotka maksetaan työntekijälle yhtiökokouksen päätöksen perusteella voitonjakona tai käteisenä voittopalkkiona edellyttäen, että käteinen voittopalkkio maksetaan koko henkilöstölle eikä sillä pyritä korvaamaan työehtosopimuksen tai työsopimuksen edellyttämää palkkausjärjestelmää ja että käteisen voittopalkkion määräytymisperusteet ovat henkilöstörahastolain 2 §:n 2 momentin mukaiset ja että yhtiön vapaan pääoman määrä on suurempi kuin yhtiökokouksessa päätettävän käteisen voittopalkkion ja

osakkeenomistajille maksettavien osinkojen yhteismäärä.

Edellä 4 momentin 10 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa edellytetään lisäksi, että voittopalkkion maksamisesta ei ole tehty työnantajaa velvoittavaa sopimusta ja että omistajat tekevät sitovan päätöksen käteisen voittopalkkion maksamisesta yhtiökokouksessa tilikauden päätyttyä ja että voittopalkkiot maksetaan tämän jälkeen. Lisäksi edellytyksenä on, että asia käsitellään yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (725/1978) mukaisella tai muulla vastaavalla tavalla.

Työtulona ei oteta huomioon sellaisia tuloja, jotka on verotuksessa arvioitu verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 27 §:n 1 momentin mukaan sen vuoksi, ettei veroilmoitusta ole annettu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin siitä, mitä luetaan edellä tässä pykälässä säädettyihin työtuloihin.

13 luku

Työterveyshuoltoa koskevat korvaukset

2 §

Yrittäjän ja muun omaa työtään tekevän oikeus työterveyshuollon korvaukseen

Työterveyshuoltolain 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettulla yrittäjällä ja muulla omaa työtään tekevällä, joka on järjestänyt itselleen edellä 1 §:ssä tarkoitettua työnantajan velvollisuudeksi säädettyä tai määrättyä työterveyshuoltoa, on oikeus saada korvausta tästä toiminnasta aiheutuneista tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista.

Jos yrittäjä on 1 momentissa tarkoitettun työterveyshuollon lisäksi järjestänyt itselleen sairaanhoitoa ja muuta terveydenhuoltoa, hänellä on oikeus saada korvausta tästä toiminnasta aiheutuneista tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista.

Yrittäjän ja muun omaa työtään tekevän itselleen järjestämän työterveyshuollon sekä sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon korvaamisessa sekä kustannusten ja toiminnan seuraamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään työterveyshuollon korvaamisesta työnantajalle.

Jos yrittäjä on myös työnantaja, ja hän esittää 1 ja 2 momentissa tarkoitetut kustannuksensa työntekijöittensä kustannusten yhteydessä, sovelletaan häneen, mitä tässä laissa säädetään työterveyshuollon korvaamisesta työnantajalle.

5 §

Työterveyshuollon kustannuksista maksettava korvaus

Työnantajalle, yrittäjälle ja muulle omaa työtään tekevälle työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuneista 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista korvataan 60 prosenttia ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kustannuksista 50 prosenttia.

Työnantajalle maksettava korvaus määräytyy enintään työntekijäkohtaisen laskennallisen enimmäismäärän mukaan. Yrittäjälle ja muulle omaa työtään tekevälle maksettava korvaus määräytyy enintään vuotuisen laskennallisen enimmäismäärän mukaan.

6 §

Laskennallisen enimmäismäärän vahvistaminen

Korvauksen enimmäismäärässä voidaan ottaa korottavana tekijänä huomioon työpaikan kokoon sekä työterveyshuoltotoiminnan aloittamiseen, työterveysaseman perustamiseen tai työterveyshuollon sisällön muuttamiseen liittyvä erityinen syy. Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarkemmin säätää korvauksen enimmäismäärää korottavista tekijöistä.

18 luku

Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämän lain ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaiset etuudet ja korvaukset rahoitetaan siten kuin tässä laissa säädetään.

Tämän lain perusteella rahoitetaan lisäksi maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaissa (1026/1981) säädetyt perusturvaosuuteen kuuluvat sairausvakuutuslain mukaiset kulut sekä 60 prosenttia Kansaneläkelaitoksen toimintakuluista.

2 §

Sairausvakuutuksen rahoitus

Kansaneläkelaitoksen sairausvakuutusrahastosta maksettavat 1 §:ssä mainittujen lakien mukaiset etuus- ja korvausmenot sekä 1 §:ssä tarkoitettujen Kansaneläkelaitoksen toimintakulujen, joista on ensin vähennetty sairausvakuutusrahaston omaisuuden tuotot, rahoitetaan vakuutetun ja työnantajan vakuutusmaksuilla, valtion maksuosuuksilla sekä muilla sairausvakuutusrahastoon kertyvillä tuotoilla.

Sairausvakuutuksen rahoitus jaetaan sairaanhoidovakuutuksen rahoitukseen ja työtulovakuutuksen rahoitukseen.

Valtion varoista rahoitetaan se osa 1 §:ssä tarkoitetuista Kansaneläkelaitoksen toimintakuluista, jonka rahoittamisesta ei säädetä muualla tässä luvussa.

3 §

Sairausvakuutusrahaston vähimmäismäärä

Sairausvakuutusrahaston vieraalla pääomalla ja varauksilla vähennetyin rahoitusomaisuuden

määrän on kunkin vuoden päättyessä oltava vähintään kahdeksan prosenttia sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista (*sairausvakuutusrahaston vähimmäismäärä*).

4 §

Vakuutusmaksut

Tämän lain perusteella määrättäviä vakuutusmaksuja ovat vakuutetun sairausvakuutusmaksu ja työnantajan sairausvakuutusmaksu.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun muodostavat sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu sekä sairausvakuutuksen päivärahamaksu.

5 §

Vakuutetun maksuvelvollisuus

Tämän lain mukaan Suomessa vakuutettu on velvollinen suorittamaan vakuutetun sairausvakuutusmaksun siten kuin tässä laissa säädetään.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle, joka on kuollut verovuoden aikana.

6 §

Ulkomailla asuvan eläkkeensaajan maksuvelvollisuus

Ulkomailla asuvan eläkkeensaajan, jonka sairaanhoidon kustannusten korvaamisesta Suomi sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, jäljempänä sosiaaliturvaasetus, perusteella vastaa, on suoritettava sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu myös sen jälkeen, kun hän ei enää ole tämän lain mukaan Suomessa vakuutettu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkkeensaaja ei ole kuitenkaan velvollinen suorittamaan sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua sellaisen eläketulon perusteella, josta Suomessa peritään lähdevero sen suuruisena kuin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verotta-

misesta annetun lain (627/1978) 7 §:ssä säädetään.

7 §

Työnantajan maksuvelvollisuus

Työnantaja on velvollinen suorittamaan työnantajan sairausvakuutusmaksun siten kuin työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963) säädetään. Maksu suoritetaan osana työnantajan sosiaaliturvamaksua.

Sairaanhoitovakuutuksen kulut ja rahoitus

8 §

Sairaanhoitovakuutuksen kulut

Sairausvakuutusrahastosta maksettavia sairaanhoitovakuutuksen kuluja ovat:

1) hoito- ja tutkimuskorvaukset, matkakustannusten korvaukset ja lääkekorvaukset;

2) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiset kuntoutusmenot;

3) Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle 13 luvun 11 §:n perusteella maksettavat korvaukset;

4) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 15 §:n mukaan perusturvaosuuteen katsottavat sairaanhoitokulut; sekä

5) Suomessa vakuutetun ulkomailla saaman sairaanhoidon kulut, joiden korvaamisesta Suomi kansainvälisten sopimusten tai sosiaaliturvaasetuksen perusteella vastaa, ja muualla kuin Suomessa vakuutetun Suomessa saaman sairaanhoidon kulut, joiden korvaamisesta on valtioiden välisellä sopimuksella luovuttu.

Kansaneläkelaitoksen 2 §:ssä tarkoitetuista toimintakuluista sairaanhoitovakuutuksen kuluja ovat 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettujen etuuksien ja korvausten täytäntöönpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat toimintakulut.

Sairaanhoitovakuutuksen kuluina otetaan lisäksi huomioon 1 momentissa tarkoitettujen ku-

lujen vuosittaisen muutoksen vaikutus sairausvakuutusrahaston vähimmäismäärän turvaamiseen.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista kuluista vähennetään sairausvakuutusrahastoon takautuvasti maksetut suoritukset.

9 §

Vakuutettujen rahoitusosuus

Vakuutetuilta perittävän sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuotoilla rahoitetaan 50 prosenttia 8 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2 ja 3 momentin mukaisten sairaanhoitovakuutuksen kulujen yhteismäärästä.

10 §

Valtion rahoitusosuus

Valtion varoista rahoitetaan 50 prosenttia 8 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2 ja 3 momentin mukaisten sairaanhoitovakuutuksen kulujen yhteismäärästä. Lisäksi valtion varoista rahoitetaan 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua sairaanhoidon kulut siltä osin kuin Suomessa annettujen sairaanhoitoetuuksien perusteella ulkomailta saadut kulujen korvaukset eivät niitä kata.

Työtulovakuutuksen kulut ja rahoitus

11 §

Työtulovakuutuksen kulut

Sairausvakuutusrahastosta maksettavia työtulovakuutuksen kuluja ovat:

1) tämän lain mukaiset päivärahaetuudet ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiset kuntoutusrahat;

2) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 15 §:n mukaan perusturvaosuuteen katsottavat päivärahat;

3) edellä 13 luvussa tarkoitettua työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaukset lukuun ottamatta Ylioppilaiden

terveydenhoitosäätiölle maksettavia korvauksia; sekä

4) edellä 14 luvussa tarkoitettua vuosilomakustannuskorvaukset.

Kansaneläkelaitoksen 2 §:ssä tarkoitetuista toimintakuluista työtulovakuutuksen kuluja ovat 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettujen etuuksien ja korvausten täytäntöönpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat toimintakulut.

Työtulovakuutuksen kuluina otetaan lisäksi huomioon 1 momentissa tarkoitettujen kulujen vuosittaisen muutoksen vaikutus sairausvakuutusrahaston vähimmäismäärän turvaamiseen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista kuluista vähennetään sairausvakuutusrahastoon takautuvasti maksetut suoritukset.

12 §

Työnantajien sekä palkansaajien ja yrittäjien rahoitusosuus

Työnantajien suorittaman sairausvakuutusmaksun sekä palkka- ja työtulon perusteella perittävän sairausvakuutuksen päivärahamaksun tuotoilla rahoitetaan 11 §:ssä tarkoitettua työtulovakuutuksen kulut, joista on vähennetty 13 §:ssä tarkoitettua valtion osuudella ja yrittäjän lisärahoitusosuudella rahoitettavat kulut.

Lain voimaan tullessa 1 momentissa tarkoitetuista kuluista rahoitetaan työnantajan sairausvakuutusmaksulla 73 prosenttia ja sairausvakuutuksen päivärahamaksulla 27 prosenttia.

13 §

Valtion rahoitusosuus ja yrittäjän lisärahoitusosuus

Valtion varoista rahoitetaan kulut, jotka aiheutuvat sellaisen 11 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisen päivärahan tai kuntoutusrahan maksamisesta, joka on enintään 11 luvun 7 §:ssä tarkoitettua vähimmäismäärän suuruinen tai, kun on kysymyksessä Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 35 §:ssä tarkoitettu kuntoutusraha, enintään viimeksi mainitussa pykälässä tarkoitettua vä-

himmäismäärän suuruinen. Valtion varoista ei kuitenkaan rahoiteta niitä sairauspäivärahoja ja kuntoutusrahoja, jotka ovat enintään vähimmäismäärän suuruisia 12 luvun tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 36 §:n 1 momentin tai 37 taikka 39 §:n mukaisen yhteensovituksen vuoksi. Lisäksi valtion varoista rahoitetaan kulut, jotka aiheutuvat 13 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon korvaamisesta yrittäjälle ja muulle omaa työtään tekeväälle.

Kulut, jotka aiheutuvat 8 luvun 10 §:n perusteella maksettavasta sairauspäivärahasta, rahoitetaan yrittäjien eläkelaisilla tarkoitetun työtulon perusteella perittävän maksun tuotoilla (*yrittäjän lisärahoitusosuus*). Yrittäjän lisärahoitusosuutta peritään päivärahamaksun lisäksi vakuutetulta, jolla on voimassa yrittäjien eläkelaisilla tarkoitettu vakuutus.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun maksuperusteet

14 §

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuperuste

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu määrätään vakuutetun kunnallisverotuksen verotettavan tulon perusteella, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaista kunkin vuoden vahvistettua työtuloa käytetään näiden lakien nojalla vakuutettujen sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun perusteena siltä osin kuin tämä työtulo korvaa:

- 1) verotusyhtymän tai elinkeinoyhtymän osakkaan tai hänen perheenjäsenensä yhtymästä saaman palkan;
- 2) perheenjäsenen tai kuolinpesän osakkaan yritystoiminnasta tai maataloudesta saaman palkan;
- 3) osake- tai muusta yhtiöstä saadun palkan sellaisen työntekijän osalta, jota ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhhteessa olevana;

4) omasta yrityksestä saadun työkorvauksen ja käyttökorvauksen;

5) elinkeinotoiminnasta tai maataloudesta saadun ansiotulo-osuuden;

6) verotusyhtymän tai elinkeinoyhtymän osakkaan saaman ansiotulo-osuuden;

7) porotalouden ansiotulon;

8) hankintatyön arvon; sekä

9) osakkaan yhtiöstä saaman osingon ansiotulo-osuuden sekä peiteltyyn osingon sellaisen työntekijän osalta, jota ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhhteessa olevana.

Yrittäjän ja maatalousyrittäjän sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä kunnallisverotuksen verotettavan tulon laskemisesta säädetään. Sairaanhoitomaksua määrättäessä ei kuitenkaan vähennetä yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain nojalla maksettua vakuutusmaksua.

15 §

Sairausvakuutuksen päivärahamaksun maksuperuste

Sairausvakuutuksen päivärahamaksu määrätään vakuutetun veronalaisen palkkatulon ja työtulon perusteella, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Sairausvakuutuksen päivärahamaksun perusteena olevaa palkkatuloa on 11 luvun 2 §:n 3—5 momentin mukainen palkka.

Yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaista kunkin vuoden vahvistettua työtuloa käytetään näiden lakien nojalla vakuutettujen sairausvakuutuksen päivärahamaksun perusteena siltä osin kuin tämä työtulo korvaa:

- 1) verotusyhtymän tai elinkeinoyhtymän osakkaan tai hänen perheenjäsenensä yhtymästä saaman palkan;
- 2) perheenjäsenen tai kuolinpesän osakkaan yritystoiminnasta tai maataloudesta saaman palkan;
- 3) osake- tai muusta yhtiöstä saadun palkan sellaisen työntekijän osalta, jota ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhhteessa olevana;
- 4) omasta yrityksestä saadun työkorvauksen;

5) elinkeinotoiminnasta tai maataloudesta saadun ansiotulo-osuuden;

6) verotusyhtymän tai elinkeinoyhtymän osakkaan saaman ansiotulo-osuuden;

7) porotalouden ansiotulon; sekä

8) hankintatyön arvon.

Jos vakuutettu on vapautettu yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesta vakuuttamisvelvollisuudesta tai jos vakuutettu ei mainittujen lakien mukaan ole velvollinen ottamaan vakuutusta, hänen sairausvakuutuksen päivärahamaksunsa määrätään 3 momentin 1—8 kohdassa tarkoitetun työtulon ja tähän työtuloon sisältyvän palkkatulon perusteella.

16 §

Rajoitetusti verovelvollisen Suomessa saama palkkatulo maksuperusteena

Jos vakuutettu työskentelee Suomessa rajoitetusti verovelvollisena, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja päivärahamaksun määräytymisen ja suorittamisen perusteena käytetään palkkatulon osalta rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa ja esiintyvän taiteilijan sekä urheilijan henkilökohtaisen korvauksen osalta kyseisen lain 3 §:ssä tarkoitettua henkilökohtaista korvausta.

17 §

Ulkomaantyötulo maksuperusteena

Tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua ulkomaantyötulosta rahana maksettava osa otetaan huomioon sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun perusteeksi pantavaa tulon yhteismäärää vahvistettaessa. Ulkomaantyötulosta rahana maksettavaan osaan ei lueta työnantajan maksamia työstä johtuvia kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita.

Jos ulkomaantyötuloa saava on 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu yrittäjä, hänen sairaanhoito- ja päivärahamaksunsa määräytyvät kuitenkin 14 §:n 2 momentin ja 15 §:n 3 momentin mukaisesti.

18 §

Vakuutuspalkka maksuperusteena

Jos vakuutettu työskentelee lähetettynä työntekijänä tai muutoin ulkomailla ja hän saa tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua verovapaa ulkomaantyötuloa, hänen sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksunsa määräytymisen ja suorittamisen perusteena käytetään ulkomaantyötulon sijasta työntekijän eläkelain 7 §:n 5 momentissa tarkoitettua vakuutuspalkkaa, edellyttäen, että vakuutetun eläketurva on järjestetty joko pakollisesti tai vapaaehtoisesti työntekijän eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain (134/1962) tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijän eläkelain (662/1985) perusteella.

Vakuutuspalkkaa käytetään ulkomailta saadun palkkatulon sijasta myös ulkomailla työskentelevän rajoitetusti verovelvollisen sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun määräytymisen ja suorittamisen perusteena, jos vakuutetun eläketurva on järjestetty joko pakollisesti tai vapaaehtoisesti jonkin 1 momentissa mainitun eläkelain perusteella.

19 §

Ulkomaille maksettava eläke maksuperusteena

Jos ulkomailla asuva eläkkeensaaja on rajoitetusti verovelvollinen, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun määräytymisen ja suorittamisen perusteena käytetään eläketulon osalta Suomesta ulkomaille maksettavaa eläkettä, josta on tehty tuloverolaisissa tarkoitettujen kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset.

Vakuutusmaksujen määrä ja tarkistaminen

23 §

20 §

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu on lain voimaan tullessa 1,33 prosenttia kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta ja muusta 14 ja 16—19 §:ssä tarkoitettusta sairaanhoitomaksun maksuperusteesta.

Jos vakuutettu saa muuta kuin 15—18 §:ssä tarkoitettua ansiotuloa, häneltä peritään tästä tulosta sen lisäksi, mitä 1 momentissa ja 23 §:ssä säädetään, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua 0,17 prosenttia.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu maksu laskeaan sairaanhoitomaksun maksuperusteen ja päivärahamaksun maksuperusteen erotuksesta. Jos päivärahamaksun maksuperuste on suurempi kuin sairaanhoitomaksun maksuperuste, 2 momentissa tarkoitettua maksua ei peritä.

21 §

Sairausvakuutuksen päivärahamaksu

Sairausvakuutuksen päivärahamaksu on lain voimaan tullessa 0,77 prosenttia palkkatulosta, työtulosta ja muusta 15—18 §:ssä tarkoitettusta päivärahamaksun maksuperusteesta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yrittäjän lisärahoitusosuus on lain voimaan tullessa 0,25 prosenttia voimassa olevan yrittäjien eläkelaisissa tarkoitettun vakuutuksen mukaisesta työtulosta.

22 §

Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sairausvakuutusmaksu on lain voimaan tullessa 2,06 prosenttia työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa tarkoitettua palkasta.

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tarkistaminen

Edellä 20 §:n 1 momentissa tarkoitettun sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosenttia tarkistetaan siten, että sairaanhoitomaksujen tuotoilla ja valtion rahoitusosuudella voidaan kattaa 8 §:ssä tarkoitettujen sairaanhoitovakuutuksen kulut. Maksuprosenttia tarkistetaan kahden desimaalin tarkkuudella. Maksua tarkistettaessa noudatetaan 9 ja 10 §:ssä säädettyjä rahoitusosuuksia.

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosentista säädetään vuosittain annetulla lailla.

24 §

Sairausvakuutuksen päivärahamaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun tarkistaminen

Sairausvakuutuksen päivärahamaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosenttia tarkistetaan siten, että maksujen tuotoilla ja valtion rahoitusosuudella voidaan kattaa 11 §:ssä tarkoitettujen työtulovakuutuksen kulut. Ensimmäisen vuoden jälkeen kulujen muutokset rahoitetaan siten, että valtion rahoitusosuuden vähentämisen jälkeen tarvittavat maksujen muutokset jakautuvat tasan päivärahamaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun kesken. Maksuprosenttia tarkistetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, yrittäjän lisärahoitusosuutta tarkistetaan siten, että yrittäjän lisärahoitusosuuden tuotolla voidaan kattaa se osa 11 §:ssä tarkoitettusta työtulovakuutuksen kulusta, joka muodostuu 8 luvun 10 §:ssä tarkoitettusta päivärahamenosta. (oik. 16.2.2006)

Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan vuosittain ennen marraskuun 23 päivää seuraavana vuonna sovellettava sairausvakuutuksen

päivärahamaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentti.

25 §

Sairausvakuutusrahastossa tapahtuvan varojen siirtymisen huomioon ottaminen

Jos työtulovakuutuksen rahoittamiseen kerätyjä varoja käytetään kuluvan vuoden aikana sairaanhoitovakuutuksen kulujen rahoittamiseen tai päinvastoin, sairausvakuutusrahaston sisällä siirtyvät varat otetaan huomioon seuraavan vuoden vakuutusmaksuja ja valtion rahoitusosuuden määrää vahvistettaessa.

26 §

Sairausvakuutusrahaston vajauksen ja ylijäämän huomioon ottaminen

Jos seuraavan vuoden vakuutusmaksuja ja valtion rahoitusosuuden määrää vahvistettaessa arvioidaan, että sairausvakuutusrahaston vie- raalla pääomalla ja varauksilla vähennetty rahoitusomaisuus tulee kuluvana vuonna alittamaan kahdeksan prosenttia tai ylittämään kymmenen prosenttia sairausvakuutuksen kokonaiskuluis- ta, arvioitu vajaus tai ylijäämä otetaan huomioon seuraavan vuoden vakuutusmaksuja ja valtion rahoitusosuuden määrää vahvistettaessa.

27 §

Valtion maksuvalmiussuoritus

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa sääde- tään valtion osuudesta sairausvakuutuksen ku- luihin, valtion tulee suorittaa Kansaneläkelai- tokselle sellainen määrä varoja, että sairausva- kuutusrahaston maksuvalmius on koko ajan tur- vattu (*maksuvalmiussuoritus*). Maksuvalmius-

suoritus tulee palauttaa valtiolle, kun sitä ei enää tarvita sairausvakuutusrahaston maksuvalmiu- den turvaamiseen.

Vuoden lopussa palauttamatta olevan maksu- valmiussuorituksen arvioitu määrä otetaan hu- omioon valtion osuuden ennakkosuorituksena, kun vahvistetaan valtion rahoitusosuuden mää- rää ja vakuutusmaksuja seuraavalle vuodelle.

Maksuvalmiussuorituksen suorittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksel- la.

28 §

Vakuutusmaksujen ja valtion osuuden tarkista- mista varten annettavat selvitykset

Kansaneläkelaitoksen on vuosittain touko- kuun 15 päivään mennessä toimitettava sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle arvio sairausvakuutusra- hastosta maksettavien korvaus- ja etuuskulujen sekä Kansaneläkelaitoksen toimintakulujen määrästä seuraavana vuonna, arvio seuraavalle vuodelle vahvistettavista vakuutusmaksuista ja valtion rahoitusosuuden määrästä sekä arvio mahdollisesta sairausvakuutusrahaston vajauk- sesta tai ylijäämästä ja palauttamattoman mak- suvalmiussuorituksen määrästä kuluvana vuon- na. Arvioita tulee tarkistaa lokakuun 15 päivään mennessä ja myös muulloin, jos niiden perusteet ovat olennaisesti muuttuneet.

Vakuutusmaksujen ja valtion rahoitusosu- den määrän tarkistamista varten tarvittavista tar- kemmista selvityksistä voidaan säätää sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

Menettelyä ja muutoksenhakua koskevat säännökset

29 §

Ennakkoperintälain soveltaminen

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun ennakon- pidätyksestä on voimassa, mitä ennakkoperintä- laissa säädetään.

Jos tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua verova- paata ulkomaantyötuloa saavan vakuutetun sai-

rausvakuutusmaksu määräytyy vakuutuspalkan perusteella, suomalainen työnantaja, joka on lähettänyt työntekijän ulkomaille ja joka maksaa työntekijän palkan, on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen vakuutetun sairausvakuutusmaksun suorittamiseksi.

30 §

Työnantajan ilmoitusvelvollisuus

Työnantajan on palkanmaksun yhteydessä ilmoitettava palkansaajalle ennakonpidätyksenä perityn sairausvakuutuksen päivärahamaksun määrä.

31 §

Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen

Vakuutetun sairausvakuutusmaksuun sovelletaan verotusmenettelystä annetun lain kunnallisvero-osa koskevia säännöksiä veron huojennuksesta, lykkäämisestä, oikaisusta ja jälkiverotuksesta sekä muusta verotusmenettelystä.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun muutoksenhausta on voimassa, mitä siitä säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa. Mainitussa laissa säädetään myös Kansaneläkelaitoksen ja veroasiamiehen oikeudesta hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.

32 §

Eräiden verotusta koskevien lakien soveltaminen

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun kannosta, perimisestä ja palauttamisesta on voimassa, mitä niistä säädetään veronkantolaissa (609/2005).

Jos rajoitetusti verovelvollisen vakuutetun sairausvakuutusmaksu määräytyy vakuutuspalkan perusteella, suomalainen työnantaja, joka on lähettänyt työntekijän ulkomaille ja joka maksaa työntekijän palkan, on velvollinen perimään vakuutetun sairausvakuutusmaksun siten kuin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden

verottamisesta annetussa laissa säädetään lähdeveron perimisestä.

Jos vakuutetun sairausvakuutusmaksua ei ole perittävä rajoitetusti verovelvolliselta ulkomailta työskentelevältä vakuutetulta 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, sairausvakuutusmaksu määrätään noudattaen rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 luvussa tarkoitettua menettelyä. Maksua määrättäessä ei kuitenkaan tehdä tuloverolaissa tarkoitettuja vähennyksiä.

Palkan tai korvauksen maksaja on velvollinen perimään 16 §:ssä tarkoitettua Suomessa työskentelevän rajoitetusti verovelvollisen vakuutetun sairausvakuutusmaksun siten kuin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa säädetään lähdeveron perimisestä.

33 §

Vakuutusmaksujen periminen ulosottoihin

Tässä laissa säädetty maksut, joiden suoritus on laiminlyöty, peritään ilman tuomiota ja päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

34 §

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja lähdevero-osuuden tilittäminen

Verohallinto tilittää vakuutetun sairausvakuutusmaksut verontilityslaisissa (532/1998) säädettyllä tavalla Kansaneläkelaitokselle. Verohallinnon tulee tilittää Kansaneläkelaitokselle rajoitetusti verovelvollisilta perityt sairausvakuutusmaksut samoin kuin lähdeveron tuotosta se osuus, joka vastaa 6 §:n 2 momentin perusteella suorittamatta jäävien sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksujen yhteismäärää maksujen ja lähdeveron kertymisvuotta seuraavan vuoden kesäkuun vakuutusmaksutilityksen yhteydessä.

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksut ja päivärahamaksut tulee tilittää erikseen sairausvakuutusrahastoon.

35 §

Valtion osuuden suorittaminen

Valtion on suoritettava Kansaneläkelaitokselle kuukausittain 2, 10 ja 13 §:ssä tarkoitettu valtion osuus siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

36 §

Kansaneläkelaitoksen valvontaoikeus

Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun määräämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä sekä tarkastaa näiltä osin verotusta koskevia asiakirjoja.

19 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

3 §

Tiedot verohallinnolta

Kansaneläkelaitoksella ja sosiaali- ja terveysministeriöllä on lisäksi oikeus saada verohallinnolta sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosentin tarkistamista varten tarpeelliset tilastotiedot sairaanhoitomaksun maksupohjasta.

7 §

Tiedot verohallinnolle vakuutusmaksujen perimistä varten

Salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä:

1) Kansaneläkelaitoksella on oikeus antaa eläkelaitoksille ja verohallinnolle sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun perimistä varten tiedot niiden ulkomailla asuvien eläkkeensaajien nimistä, henkilötunnuksista ja muista yksilöinti-

tiedoista, joihin sovelletaan 18 luvun 6 §:n mukaista maksuvelvollisuutta;

2) Kansaneläkelaitoksella, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Eläketurvakeskuksella on oikeus antaa verohallinnolle vakuutetun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun perimistä varten tiedot niiden ulkomailla työskentelevien henkilöiden nimistä ja henkilötunnuksista, joille Kansaneläkelaitos on antanut päätöksen Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta tai joille sosiaali- ja terveysministeriö tai Eläketurvakeskus on antanut Euroopan yhteisöjen sosiaaliturvaa koskevien säännösten tai sosiaaliturvasopimuksen määräyksen perusteella päätöksen Suomen sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta;

3) eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus antaa verohallinnolle vakuutetun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun perimistä varten tiedot vakuutusmaksusta.

20 luku

Erinäisiä säännöksiä

6 §

Verotuskustannusten jakaminen

Tämän lain mukaisten tehtävien hoitamisesta verohallinnolle aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon tehtäessä verohallintolain (1557/1995) 11 §:ssä säädettyä kustannusten jakoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006. Sen 8 luvun 10 § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2006, ja sitä sovelletaan takautuvasti työkyvyttömyyteen, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 suoritettavaan sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun ja päivärahamaksuun. Ennakonpidätys tehdään kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan vakuutetun sairausvakuutusmaksun perusteella siihen saak-

ka, kunnes vuoden 2006 ennakonpidätysperusteet tulevat voimaan.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2006 ja sen jälkeen maksettavan palkan perusteella suoritettavaan työnantajan sairausvakuutusmaksuun.

Sen estämättä, mitä tämän lain 11 luvun 2 §:ssä säädetään, päivärahaetuuden perusteena olevaan työtuloon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta säännöstä, kun työkyvyttömyys tai oikeus etuuteen alkaa ennen 1 päivää tammikuuta 2008.

Tämän lain 13 luvun 5 §:n 1 momenttia sovelletaan työnantajan tilikauteen, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen ja tilikauteen, joka on alkanut vuonna 2005 ja josta yli puolet sijoittuu vuoden 2006 puolelle. Tilikauteen, joka on alkanut vuonna 2005, ja josta enintään puolet sijoittuu vuodelle 2006, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta säännöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 a ja 2 a §, sellaisina kuin ne ovat 1 a § laissa 578/1983 ja 2 a § laissa 705/2003,

muutetaan 1, 2, 3, 4, 13 ja 16 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 § laeissa 1119/1996 ja 1226/2004 sekä mainitussa laissa 705/2003, 2 § laeissa 1207/2001, 1149/2003 ja 773/2004, 3 § mainitussa laissa 1207/2001, 13 § laissa 485/1981 ja mainitussa laissa 1119/1996 sekä 16 § laissa 547/2000 ja

lisätään lakiin uusi 13 a ja 13 b § seuraavasti:

1 §

Sairausvakuutuslaissa (1224/2004) säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksu ja kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetty työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna siten kuin tässä laissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentista. Se määräytyy työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentin ja työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentin yhteismäärän perusteella.

2 §

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) ennakkoperintälain (1118/1996) 14 §:ssä tarkoitettua työnantajaa;

2) Pohjoismaiden investointipankkia ja Pohjoismaiden projektivientirahastoa;

3) rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa (627/1978) ja ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa (1551/1995) tarkoitettua lähdeveron perimiseen velvollista; sekä

4) suomalaista työnantajaa, joka lähettää työntekijän ulkomaille samaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvan ulkomaisen emo-, tytär- tai sisaryrityksen palvelukseen taikka sellaisen ulkomaisen yrityksen palvelukseen, jossa suomalaisella työnantajalla on määräämisvalta.

Mitä tässä laissa säädetään työnantajasta, sovelletaan myös vakuutuskaalissa (1164/1992) tarkoitettuun sairauskassaan sen maksaessa täydennyspäivärahaa.

3 §

Työnantaja on velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksun, jos työntekijä on sairausvakuutuslain mukaan Suomessa vakuutettu.

Työnantaja ei ole kuitenkaan velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksua, jos luonnollisen henkilön tai kuolinpesän samalle henkilölle maksamien, maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan liittymättömien suoritusten määrä ei ylitä valtioneuvoston asetuksella säädettyä suorituksen enimmäismäärää tai jos yksittäisen, satunnaisesti maksettavan suorituksen määrä ei ylitä valtioneuvoston asetuksella säädettyä suorituksen enimmäismäärää.

Edellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu suomalainen työnantaja on velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksun ulkomaisen työnantajan puolesta.

Jos ennakkoperintälain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijaismaksaja maksaa palkkasaatavan, työnantaja on velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksun.

4 §

Työnantaja suorittaa työnantajan sosiaaliturvamaksun työntekijöille maksettavien palkkojen yhteismäärän perusteella.

Palkalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) sairausvakuutuslain 11 luvun 2 §:n 3—5 momentin mukaista veronalaista palkkaa;

2) tuloverolain (1535/1992) 77 §:ssä tarkoitettua ulkomaantuloista rahana maksettavaa osaa;

3) rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa ja 3 §:ssä tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvaa korvausta;

4) ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettua palkkaa; sekä

5) Pohjoismaiden investointipankin ja Pohjoismaiden projektivientirahaston palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetun lain (562/1976) 2 §:ssä tarkoitettua palkkaa.

Jos vakuutettu työskentelee lähetettynä työntekijänä tai muutoin ulkomailla ja hän saa tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua verovapaata ulkomaantuloa tai hän on rajoitetusti verovelvollinen, työnantajan sosiaaliturvamaksun perusteena käytetään 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ulkomaantulon sekä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua palkan ja korvauksen sijasta sitä työntekijän eläkelain (395/1961) 7 §:n 5 momentissa tarkoitettua palkkaa, jota ulkomaantuloissa pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena (*vakuutuspalkka*), edellyttäen, että vakuutetun eläketurva on järjestetty joko pakollisesti tai vapaaehtoisesti työntekijän eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain (134/1962) tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijän eläkelain (662/1985) perusteella.

13 §

Työnantajalla on oikeus saada verovirastolta takaisin aiheuttomasti tai liikaa suoritettu sosiaaliturvamaksu sekä sosiaaliturvamaksu, joka on suoritettu sairausvakuutuslain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vuosilomapalkan tai lomakorvauksen perusteella.

Työnantajalla, jolle on maksettu sairausvakuutuslain nojalla päivärahaetuutta tai lakisääteisen tapaturma- tai liikennevakuutuksen mukaista päivärahaa taikka työntekijän eläkelain 19 c §:n 1 momentin perusteella eläkettä, on oikeus saada verovirastolta takaisin maksamansa palkan perusteella suorittamansa sosiaaliturvamaksu siltä osin kuin se vastaa työnantajalle maksettua päivärahaa tai eläkettä.

Säännöllisesti palkkaa maksava työnantaja voi vähentää palautettavan sosiaaliturvamaksun myöhemmin suoritettavasta sosiaaliturvamaksusta. Vähentäminen on tehtävä viimeistään maksun suorittamisvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Satunnaisesti palkkaa maksava työnantaja voi tehdä vastaavan vähennyksen myöhemmin samalta kalenterivuodelta maksettavan sosiaaliturvamaksun suorittamisen yhteydessä.

Säännöllisesti palkkaa maksavan työnantajan on toimitettava verovirastolle ilmoitus 3 momentissa tarkoitetuista vähennyksistä ennakko-perintälain 32 ja 33 §:ssä säädetyllä tavalla. Satunnaisesti palkkaa maksava työnantaja ilmoittaa tekemistään vähennyksistä vuosi-ilmoituksen liitteenä.

13 a §

Aiheettomasti tai liikaa suoritettu työnantajan sosiaaliturvamaksu, jota ei voida vähentää 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla, palautetaan hakemuksesta. Palautushakemus on tehtävä kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jona liikasuoritus on maksettu.

13 b §

Veroviraston on oikaistava 13 a §:n nojalla antamansa päätös, jos siinä on sattunut laskuvirhe tai siihen verrattava erehdys tai palautus muu-

toin todetaan kokonaan tai osittain aiheettomaksi.

Päätöksen oikaisussa noudatetaan soveltuvin osin, mitä ennakko-perintälain 40 ja 42 §:ssä säädetään.

16 §

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, paljonko maksetuista työnantajan sosiaaliturvamaksuista on katsottava olevan työnantajan kansaneläkemaksua ja työnantajan sairausvakuutusmaksua.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2006 ja sen jälkeen maksettavan palkan perusteella suoritettavaan työnantajan sosiaaliturvamaksuun.

Tämän lain 13, 13 a ja 13 b §:ää sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa maksettuun työnantajan sosiaaliturvamaksuun.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 96 §:n otsikko ja 1 momentti, 127 c §:n 1 momentti, 127 e §:n 1 momentti ja 133 §, sellaisina kuin ne ovat, 96 §:n otsikko ja 1 momentti ja 133 § laissa 772/2004, 127 c §:n 1 momentti laissa 995/2000 sekä 127 e §:n 1 momentti laissa 409/2005, seuraavasti:

96 §

Pakolliset vakuutusmaksut

Verovelvollisella on oikeus vähentää puhtaasta ansiotulostaan lakisääteinen työntekijän eläkemaksu, työttömyysvakuutusmaksu ja sairausvakuutuksen päivärahamaksu sekä omasta

ja puolisonsa pakollisesta eläkevakuutuksesta suorittamansa maksut.

127 c §

Kotitalousvähennyksen tekeminen

Kotitalousvähennys vähennetään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Ansiotuloista menevästä verosta vähennys tehdään muiden vähennysten jälkeen ennen alijäämähyvitystä. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

127 e §

Opintolainavähennyksen tekeminen

Opintolainavähennys tehdään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, vakuutetun sairausvakuu-

tuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys tehdään tuloverosta tehtävien muiden vähennysten sekä 131 ja 131 a §:ssä tarkoitettujen alijäämähyvitysten jälkeen.

133 §

Alijäämähyvityksen vähentäminen verovelvollisen eri veroista

Se osa alijäämähyvityksestä, jota ei ole vähennetty 132 §:n mukaan pelkästään valtionverosta, vähennetään verovelvollisen valtiolle suoritettavasta tuloverosta, kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta. Hyvitykset jaetaan tällöin vähennettäväksi eri veroista näiden verojen määrän suhteessa 132 §:n mukaan tehdyn vähennyksen jälkeen.

Siltä osin kuin erityinen alijäämähyvitys ylittää ansiotulosta suoritettavan tuloveron määrän, se vähennetään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa sen jälkeen, kun näistä veroista on tehty muut niihin kohdistuvat vähennykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

Laki

vakuutetun sairausvakuutusmaksun, työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan vakuutetun sairausvakuutusmaksun, työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta 13 päivänä joulukuuta 2001 annettu laki (1206/2001) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Laki

työterveyshuoltolain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 21 päivänä joulukuuta 2001 annetun työterveyshuoltolain (1383/2001) 14 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

14 §

Muut terveydenhuollon palvelut

lujen lisäksi 1 momentissa tarkoitettuja sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluja.

Yrittäjät ja muut omaa työtään tekevät voivat järjestää itselleen 12 §:ssä tarkoitettujen palvel-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 66 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 66 § seuraavasti:

66 §

Rahoitus

Tämän lain mukaisten kustannusten rahoittamisesta säädetään sairausvakuutuslaissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2006.

Laki

työntekijäin eläkelain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 §:n 1 momentti
ja 3 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 885/2004, ja
lisätään 7 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 885/2004, uusi 4 a kohta, seu-
raavasti:

7 §

Eläkkeen perusteena olevaa työansiota mää-
rättäessä otetaan huomioon palkka, tulospalkkio
tai muu vastike, joka on maksettu tai sovittu
maksettavaksi korvauksena työstä. Tällainen
vastike katsotaan eläkettä kartuttavaksi työ-
ansioiksi myös silloin, kun sen maksaa työnteki-
jälle työnantajan sijasta konkurssipesä, palkka-
turvalaissa (866/1998) tarkoitettu palkkaturvas-
ta huolehtiva viranomainen tai muu maksaja (*si-
jaismaksaja*).

— — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitettuna vastikkeen
työstä ei pidetä muun muassa:

— — — — —
4) tuloverolain (1535/1992) 66 §:ssä tarkoi-
tettua työsuhdeoption käyttämisestä syntyvää
etua tai sellaista työsuhteeseen perustuvaa suori-

tusta, joka määräytyy yhtiön osakkeen arvon
muutoksen perusteella;

4 a) palkkiota, joka annetaan työnantajayhti-
ön tai sen kanssa samaan konserniin taikka muu-
hun vastaavaan taloudelliseen yhteenliittymään
kuuluvan yhtiön viranomaisen valvonnan alai-
sessa arvopaperipörssissä noteerattuina osakkei-
na, sijoitustalletuksena tai muulla vastaavalla ta-
valla, taikka osakkeiden sijasta osin tai koko-
naan rahana, edellyttäen, että tällaisen palkkio-
na saatavan edun arvo riippuu kyseisten osakkei-
den arvon kehityksestä palkkion lupaamisen jäl-
keisenä, vähintään vuoden mittaisena aikana;

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2006. Sitä sovelletaan sellaiseen palk-
kioon, joka maksetaan työntekijälle lain voi-
maantulon jälkeen.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2005
